

nåede frem til enighed om sådanne begrænsede nedrustningsforanstaltninger, som kunne iværksættes hurtigere.

Den amerikanske repræsentant kritiserede den sovjetiske tese om, at vestmagterne kun ønskede kontrol med rustningerne uden nedrustning. For det første var der adskillige forholdsregler, som uden at indebære en egentlig nedrustning kunne bidrage til at mindske spændingen i verden og øge tilliden. Kontrolleret indstilling af kernevåbenforsøg var en sådan forholdsregel. For det andet var det netop den manglende sovjetiske accept af kontrol med rustningerne, som måtte give anledning til mistanke med hensyn til de sovjetiske planer for kontrol med en almindelig og fuldstændig nedrustning. Så man på første fase af det sovjetiske nedrustningsforslag vedrørende afskaffelse af fremførelsesmidler for kernevåben, viste det sig, at forslaget kun hjemlede kontrol med sådanne fabrikker, foretagender o. lign., som hidtil havde beskæftiget sig med fremstilling af sådanne våben, men ingen mulighed for kontrol med, at andre fabrikker, baser o. lign. ikke blev oprettet i stedet. Under gennemførelsen af det sovjetiske nedrustningsforslag tillod dette kun kontrol med selve nedrustningsprocessen, men ingen kontrol med, at resterende våben ikke overskred det aftalte niveau. Dette var derimod forudsat i det vestlige tremagtsforslag til resolution. Hertil kom, at erfaringerne under Genève-forhandlingerne om standsning af kernevåbenforsøg havde vist, at den form for kontrol, som Sovjetunionen forestillede sig, i det væsentlige var en selvkontrol (ved egne statsborgere), ikke en gensidig kontrol.

I et indlæg samme dag fremhævede den indonesiske repræsentant *Wirjopranoto* bl. a., at der var peget på, at en løsning kunne findes ved en kombination af det sovjetiske forslag om almindelig og fuldstændig nedrustning med vestlige forslag om international inspektion og kontrol. Ministerpræsident Khrushchevs udtalelser i forsamlingens generaldebat viste, at dette var acceptabelt for Sovjetunionen, og disse udtalelser burde ikke afvises, men stilles på prøve. Skulle vestmagterne have vanskeligheder ved nøjagtig formulering af deres kontrolforslag, kunne tekniske drøftelser desangående føres parallelt med de politiske forhandlinger. Der kunne heller ikke bestå

nogen virkelig uenighed om prioriteten med hensyn til nedrustning og kontrol; disse to ting måtte behandles og træde i kraft samtidig. Hele spørgsmålet om kontrol kunne da ikke være nogen afgørende hindring for et positivt resultat. Undersøgte man henholdsvis de sovjetiske og de vestlige nedrustningsforslag, viste det sig imidlertid, at der bestod en afgørende forskel med hensyn til de to parter indstilling til selve nedrustningsspørgsmålet. Sovjetunionen ønskede, at der straks fra begyndelsen toges afgørende effektive nedrustningsskridt, medens vestmagterne ønskede at gå forsigtigere til værks og at begynde med tekniske drøftelser og kontrolforanstaltninger. I det amerikanske forslag af 27. juni 1960 var egentlige effektive nedrustningsskridt først at finde i sidste fase. Det var denne afgørende forskel, som forsamlingen måtte se det som sin opgave at slå bro over ved at give konkrete direktiver for en fælles indstilling til nedrustningsproblemet.

Indonesien håbede, at saglige drøftelser i nær fremtid kunne genoptages i en udvidet nedrustningsgruppe, men anså det for rigtigst, at de egentlige beslutninger angående almindelig nedrustning under international kontrol blev truffet ved en ekstraordinær samling i april eller maj i et uforpligtet eller neutralt land, f. eks. Schweiz.

Indiens repræsentant, forsvarsminister *Krishna Menon*, lod forstå, at der på et senere tidspunkt ville kunne ventes et indisk initiativ til en løsning af konflikten. Han støttede bl. a. den snarlige afslutning af en aftale om standsning af kernevåbenforsøg og tanken om etablering af kernevåbenfri zoner. I denne forbindelse appellerede han særligt til de nye lande.

Om kontrolsspørgsmålet fremhævede han, at den indiske regering ikke ganske forstod uenigheden i denne henseende. Inspektion og kontrol kunne først aftales, når man var enig om, hvad der skulle kontrolleres og inspiceres. En aftale om nedrustning behøvede ikke nødvendigvis at forudsætte opbygning af et inspektionsmaskineri, men der kunne ikke være tale om nogen gennemførelse af en sådan aftale uden fuld inspektion og kontrol af en sådan karakter, at den ikke blot sikrede reduktion eller afskaffelse af våben, men også at den således tilvejebragte tilstand blev bibeholdt.